

Модул 5: Постававање цели

Настан и место

ДД/ММ/ГГГ

Име на презентер
Име на организатор
Е-пошта на презентер

Како група се согласуваме да:

- ја почитуваме доверливоста
- Не осудуваме
- Бидеме трпеливи кога другите зборуваат
- Ги почитуваме туѓите мислења
- Го почитуваме работниот распоред
- Имаме разбирање за културните и професионалните разлики
- Секој биде ислушан
- Се забавуваме и да уживаме во курсот
- Грешиме
- Бидеме почитувани
- Споделуваме идеи
- Бидеме активни!
- Бидеме позитивни и креативни!

Модул I: Вовед

- Цели
- Содржина

Општа и специфична цел:

Специфичната цел на овој модул е да воведете основни идеи за управување со пари и да изгради финансиска писменост.

Општата цел е да научите како да го разјасните вашиот однос со парите со решавање на лични предизвици.

Остварување на можност за младите жени да:

- Изградат финансиска писменост и да креираат СМАРТ цели
- Се чувствуваат посигурни при буџетирање и ракување со пари

Содржина:

- Истражување и поставување на цели за финансиска писменост
  - Работа во тимови и истражување на сопствените цели
    - Поставување реални и сеопфатни СМАРТ цели

АЈС БРЕЈКЕР

10 mins!

Направете парови.

Разговајте за сопствените финансиски цели, интереси и лични особини..

Обидете се да најдете 10 заеднички особини/цели!

Тема 1:

Совети за менаџмент на пари

Совети за менаџмент на пари инспириран од Бирото за финансиска заштита на потрошувачите

- Идентификувајте каде ги трошите парите и дали вашето трошење ви предизвикува некаков проблем на крајот на месецот.
- Користење на буџетски планер: <https://www.moneyhelper.org.uk/en/everyday-money/budgeting/budget-planner>
- Смесете некои идеи и активности што би можеле да ги преземете за да ви помогнат да ги надминете финансиските предизвици

Овие совети можат да ја зголемат вашата самодоверба при управување со парите, следењето на финансиските цели и да ја подобрат вашата финансиска слобода.

Активност: Прашање од милион долари

Замислете дека имате МИЛИОН ДОЛАРИ...што би направиле со нив?

Дискутирајте во парови!

Разгледајте ги следните прашања:

- Каде би живееле?
- Со кого би ги потрошиле?
- Какви хобија би имале?
- Дали сеуште би работеле?

Пауза – 10 минути

Вратете се во 10:00 часот

Активност: Направете Парите да имаат смисла

Краток квиз за да го разберете Вашиот money personality type

- https://www.moneymakesense.co.uk/article.php/14/quick_quiz

Би сакале ли да го споделите вашиот
резултат?

Активност: 5 чекори за финансиски одлуки

Прочитајте го материјалот за совети што треба да ги земете предвид следниот пат кога ќе треба да донесете финансиска улога – следете го методот **SAVED**

1. **STOP** - направи пауза пред да донесеш одлука.
2. **ASK** - поставува прашања за трошоците и ризикот.
3. **VERIFY** – проверете што ви препорачуваат.
4. **ESTIMATE** – процени ги трошоците.
5. **DECIDE** – процени дали трошоците се исплатливи за вас.

Follow these steps for better control of your finances!

СМАРТ цели

Користењето на техниката СМАРТ ќе ви помогне да создадете јасни и фокусирани цели, да ја зголемите продуктивноста и да ги постигнете целите што сте ги зацртале.

Користејќи го овој метод ќе креирате цели кои се:

Специфични (направете ја вашата цел јасна и конкретна – како, кога, зошто, каде ќе ја постигнете)

Мерливи (осигурајте се дека можете да измерите дали целта е постигната користејќи јасни критериуми)

Остварливи (целта треба да биде реална и возможна да се постигне)

Релевантни (погрижете се целта да ви е важна и усогласена со другите цели)

Временски ориентиран (поставете краен рок за постигнување на

вашата цел и држете се кон истиот)

Примери за СМАРТ цели

НЕ Е СМАРТ: Ќе истражам како да управувам со моите пари.

СМАРТ: Ќе најдам 5 техники за буџетирање во следната недела и ќе избирам 3 техники кои можам да ги применим веднаш.

НЕ Е СМАРТ: Ќе заштедам малку пари.

СМАРТ: Ќе отворам штедна книшка во мојата матична банка и ќе штедам 10% од мојата месечна заработка – секој месец.

Сега креирајте своја СМАРТ цел!

S	<p>Specific</p> <ul style="list-style-type: none"> • What do I want to accomplish? • Why do I want to accomplish this? • What are the requirements? • What are the constrains?
M	<p>Measurable</p> <ul style="list-style-type: none"> • How will I measure my progress? • How will I know when the goal is accomplished?
A	<p>Achievable</p> <ul style="list-style-type: none"> • How can the goal be accomplished? • What are the logical steps I should take?
R	<p>Relevant</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is this a worthwhile goal? • Is this the right time? • Do I have the necessary resources to accomplish this goal? • Is this goal in line with my long-term objectives?
T	<p>Time-Bound</p> <ul style="list-style-type: none"> • How long it will take to accomplish this goal? • When is the completion of this goal due? • When am I going to work on this goal?

Нека ве водат следните прашања:

- Какви знаења ми се потребни за да ја постигнам целта?
- Дали ќе треба да стекнам ново знаење за да ја постигнам целта?
- Колку време ми е потребно за да ја постигнам целта?
- Дали целта може да се подели на подцели, доколку е многу голема?
- Дали има некој кој може да ми даде дополнителна поддршка за да ја постигнам целта? Пр: семејство, пријатели, колеги?
- Може ли целите да се организираат во временска рамка? Пр: краткоточно, долгорочно, среднорочно?

Заклучоци

- Буџетски планер може да се користи за да го контролираме сопственото трошење, откако ќе ги идентификуваме финансиските предизвици.
- Секој има различен начин на трошење (money personality type) – важно е да го препознаете вашиот!
- Користете ја техниката **SAVED** пред да донесете финансиска одлука.
- **SMART** методот може да помогне да се постави јасен пат кон остварување на финансиските цели.

Прашања?

Ви благодариме на вниманието!

Ве молиме пополнете ги формуларите
за оценување.

 <https://www.facebook.com/Fly-In-103951485213724>

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.